

Bryssel den 30 november 2022
(OR. en)

14988/22

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0298(COD)**

**SOC 635
EMPL 437
SAN 615
IA 194
CODEC 1784**

NOT

från:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper I)
till:	Rådet
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDET DIREKTIV om ändring av direktiv 2009/148/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet – <i>Allmän riktlinje</i>

I. INLEDNING

1. Den 28 september 2022 offentliggjorde kommissionen sitt förslag till direktiv om ändring av direktiv 2009/148/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet (dok. ST 12863/22) och överlämnade det till rådet och Europaparlamentet.
2. Detta förslag sänker det yrkeshygieniska gränsvärdet för asbest till 0,01 fibrer per cm³, behandlar aspekter som rör mätmetoder och innehåller tekniska förtydliganden av texten i det ändrade direktivet.

3. Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 153.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), jämförd med artikel 153.1 a. Det ordinarie lagstiftningsförfarandet är tillämpligt.
4. Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén har hörts i god tid, men har ännu inte antagit sina yttranden.
5. Europaparlamentet har ännu inte avgett sin ståndpunkt.

II. LÄGESRAPPORT

6. Arbetsgruppen för sociala frågor behandlade förslaget vid fyra möten den 3 oktober, 18 oktober, 31 oktober och 10 november 2022 och nådde en överenskommelse om ordförandeskapets slutliga kompromisstext som omfattar följande frågor:

a) Mätmetod (skäl 11, artikel 1.4 och artikel 2)

På begäran av ett betydande antal delegationer införs genom texten en skyldighet att utföra asbestfiberräkning med hjälp av den modernare och känsligare metoden baserad på elektronmikroskopi. En längre införlivandeperiod på 7 år har beviljats för att uppfylla detta krav i syfte att ge tillräckligt med tid för övergången från den för närvarande mest använda metoden med faskontrastmikroskopi (PCM). I artikel 2 klargörs att de mätmetoder som för närvarande används i enlighet med det ändrade direktivet fortsätter att gälla fram till införlivandet.

b) Teknisk vägledning (skäl 11, artikel 1.4a)

Kommissionen har fått i uppdrag att stödja medlemsstaterna genom att tillhandahålla lämplig teknisk vägledning, bland annat om den tekniska övergången till den nya metoden.

11. Den 25 november 2022 ställde sig Coreper enhälligt bakom den slutliga kompromisstexten enligt dokument 14516/22 och enades om att översända den till rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i syfte att nå en allmän riktlinje.
12. Kommittén informerades om resultatet av granskningen av kommissionens konsekvensbedömning, som sammanfattas i addendumet till dokument 14516/22.

III. SLUTSATS

Rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) uppmanas att nå en allmän riktlinje om texten i bilagan till denna not och ge ordförandeskapet i uppdrag att inleda förhandlingar om ärendet med Europaparlamentets företrädare.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om ändring av direktiv 2009/148/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för
asbest i arbetet**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 153.2 b jämförd
med artikel 153.1 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet², och

¹ EUT C 56, 16.2.2021, s. 63.

² Europaparlamentets ståndpunkt av den XXXXX (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den XXXXX.

av följande skäl:

- (1) Syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG³ är att skydda arbetstagare mot risker för hälsa och säkerhet vid exponering för asbest på arbetsplatsen. En enhetlig nivå på skyddet mot de risker som har samband med exponering för asbest i arbetet föreskrivs i det direktivet genom en ram med allmänna principer som gör det möjligt för medlemsstaterna att säkerställa en konsekvent tillämpning av minimikraven. Syftet med dessa minimikrav är att skydda arbetstagare på unionsnivå, samtidigt som medlemsstaterna kan fastställa strängare bestämmelser.
- (2) Bestämmelserna i detta direktiv bör gälla utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG⁴ när det i det senare föreskrivs förmånligare bestämmelser för hälsa och säkerhet i arbetet.
- (3) Asbest är ett mycket farligt cancerframkallande ämne som fortfarande påverkar olika ekonomiska sektorer, såsom byggnad och renovering, utvinning av mineral, avfallshantering och brandbekämpning, där arbetstagarna löper hög risk att exponeras. Asbestfibrer är klassificerade som cancerframkallande ämnen i kategori 1A enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008⁵. När luftburna asbestfibrer andas in kan de orsaka allvarliga sjukdomar såsom mesoteliom och lungcancer, med en fördröjning på i genomsnitt 30 år från exponeringstillfället till dess att de första sjukdomstecknen visar sig, vilket i slutändan leder till arbetsrelaterade dödsfall.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG av den 30 november 2009 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet (Text av betydelse för EES). EUT L 330, 16.12.2009, s. 28.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG) (EUT L 158, 30.4.2004, s. 50).

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (Text av betydelse för EES). EUT L 353, 31.12.2008, s. 1.

- (4) Till följd av den nya vetenskapliga och tekniska utvecklingen på området finns det utrymme för att förbättra skyddet av arbetstagare som exponeras för asbest och därmed minska sannolikheten för att arbetstagare drabbas av sjukdomar orsakade av asbest. Då asbest är ett cancerframkallande ämne utan tröskelvärde är det inte vetenskapligt möjligt att fastställa nivåer under vilka exponering inte skulle medföra negativa hälsoeffekter. I stället går det att härleda ett exponeringsriskförhållande, som gör det lättare att fastställa ett yrkeshygieniskt gränsvärde genom att det där tas hänsyn till en överskridningsrisk på en acceptabel nivå. Följaktligen bör det yrkeshygieniska gränsvärdet för asbest ändras så att risken reduceras genom att exponeringsnivåerna sänks.
- (5) Europeisk plan mot cancer⁶ stöder behovet av åtgärder när det gäller att skydda arbetstagare mot cancerframkallande ämnen. Ett förbättrat skydd för arbetstagare som exponeras för asbest kommer också att bli viktigt i samband med den gröna omställningen och genomförandet av den europeiska gröna given, där i synnerhet renoveringsvågen för Europa ingår⁷. I rekommendationerna från medborgarna under konferensen om Europas framtid⁸ betonades också betydelsen av skäliga arbetsvillkor, i synnerhet genom att se över direktiv 2009/148/EG.

⁶ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-02/eu_cancer-plan_en_0.pdf

⁷ Renoveringsvågen: en fördubbling av renoveringstakten för att få ner utsläppen, få fart på återhämtningen och minska energifattigdomen, COM(2020) 662 final.

⁸ *Conference on the Future of Europe. Report on the final outcome* (inte översatt till svenska) (maj 2022). https://prod-cofe-platform.s3.eu-central-1.amazonaws.com/8pl7jfzc6ae3jy2doji28fni27a3?response-content-disposition=inline%3B%20filename%3D%22CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf%22%3B%20filename%2A%3DUTF-8%27%27CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf&response-content-type=application%2Fpdf&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3LJJXGZPDFYVOW5V%2F20220917%2Ffeu-central-1%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20220917T104038Z&X-Amz-Expires=300&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Signature=6806caf5fd75a86ad4e907b934b2194de4c3c0c756a8d2a34c5e8b68985ffbde

- (6) Ett bindande yrkeshygieniskt gränsvärde för asbest, som inte får överskridas, är en viktig del i de allmänna arrangemang för skydd av arbetstagare som fastställs i direktiv 2009/148/EG, utöver de lämpliga riskhanteringsåtgärderna och tillhandahållandet av tillräckliga andningsskydd och annan personlig skyddsutrustning.
- (7) Det gränsvärde för asbest som fastställs i direktiv 2009/148/EG bör ändras mot bakgrund av kommissionens bedömningar, aktuell vetenskaplig bevisning och tekniska data. Ändringen av gränsvärdet är också ett effektivt sätt att säkerställa att förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder uppdateras i enlighet med direktivet i alla medlemsstater.
- (8) Ett ändrat gränsvärde bör fastställas i detta direktiv mot bakgrund av tillgänglig kunskap, inklusive aktuell vetenskaplig bevisning och tekniska data, och på grundval av en grundlig bedömning av de samhällsekonomiska konsekvenserna och tillgången till protokoll och metoder för mätning av exponering på arbetsplatsen. Denna information bör bygga på yttranden från kemikaliemyndighetens (Echa) riskbedömningskommitté, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006⁹, och yttranden från den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, som inrättats genom rådets beslut av den 22 juli 2003¹⁰.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

¹⁰ Rådets beslut av den 22 juli 2003 om inrättande av en rådgivande kommitté för arbetsmiljöfrågor (EUT C 218, 13.9.2003, s. 1).

- (9) Med hänsyn till de relevanta vetenskapliga bevisen och ett väl avvägt arbetssätt som på samma gång säkerställer tillräckligt skydd för arbetstagare på unionsnivå och undviker oproportionerliga ekonomiska nackdelar och bördor för de berörda ekonomiska aktörerna (däribland små och medelstora företag), bör det fastställas ett reviderat yrkeshygieniskt gränsvärde som motsvarar 0,01 fibrer/cm³ som tidsvägt genomsnitt under åtta timmar. Detta avvägda arbetssätt underbyggs av ett folkhälsomål vars syfte är den nödvändiga säkra saneringen av asbest. Det har också tagits i beaktande att det föreslagna gränsvärdet ska ta hänsyn till ekonomiska och tekniska överväganden för att möjliggöra en ändamålsenlig sanering.
- (10) Kommissionen har genomfört ett samråd i två steg med arbetsmarknadens parter på unionsnivå i enlighet med artikel 154 i fördraget. Kommissionen har även haft samråd med den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, som har antagit ett yttrande där man även ger information för att alternativen till reviderat gränsvärde ska kunna genomföras framgångsrikt. Europaparlamentet har antagit en resolution¹¹ där man efterlyste ett förslag om att uppdatera direktiv 2009/148/EG för att stärka unionens åtgärder för att skydda arbetstagare mot asbesthotet.
- (11) Den metod för mätning av asbest som för närvarande används mest är optisk mikroskopi, även om man med den inte kan räkna de allra minsta fibrerna som är skadliga för hälsan. I linje med yttrandet från den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor bör en modernare och känsligare metod baserad på elektronmikroskopi eller någon annan metod som ger likvärdiga eller känsligare resultat gradvis ersätta optisk mikroskopi, samtidigt som hänsyn tas till behovet av en tillräckligt lång period av teknisk anpassning och av större samstämmighet mellan de olika metoder som för närvarande tillämpas inom unionen. För att ge tillräckligt med tid för att uppfylla de nya kraven rörande fiberräkning är det lämpligt att föreskriva en längre införlivandeperiod på sju år för sådana åtgärder. Kommissionen bör stödja och underlätta för medlemsstaterna i detta ersättningsarbete, särskilt genom att utarbeta riktlinjer.

¹¹ Europaparlamentets resolution av den 20 oktober 2021 med rekommendationer till kommissionen om skydd av arbetstagare mot asbest (2019/2182(INL), EUT C 184, 5.5.2022, s. 45).

- (12) Med hänsyn till de krav på minimering av exponeringen som fastställs i direktiv 2009/148/EG och direktiv 2004/37/EG, bör arbetsgivarna säkerställa att risken vid arbetstagares exponering för asbest i arbetet reduceras till ett minimum och under alla omständigheter till en så låg nivå som är tekniskt möjlig.
- (13) Särskilda kontrollåtgärder och skyddsåtgärder behövs för arbetstagare som exponeras eller sannolikt kommer att exponeras för asbest, såsom att arbetstagarna får genomgå dekontamineringsförfaranden med tillhörande utbildning, för att avsevärt bidra till minskade risker i samband med sådan exponering.
- (14) Förebyggande åtgärder för att skydda hälsan hos de arbetstagare som exponeras för asbest samt medlemsstaternas åtagande beträffande läkarundersökningar för arbetstagarna är därför viktiga, i synnerhet fortsatt hälsokontroll efter att exponeringen upphört.
- (15) Arbetsgivarna bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att identifiera de material som kan tänkas innehålla asbest, om så behövs genom att erhålla information från ägarna till lokalerna och även genom andra informationskällor, däribland relevanta register. De bör dokumentera förekomst eller trolig förekomst av asbest i byggnader eller installationer innan asbestsanering påbörjas och meddela detta till andra som kan exponeras för asbest genom användning av byggnaderna eller i samband med underhåll eller annan verksamhet i eller på byggnaderna.

- (16) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att skydda arbetstagare mot risker för hälsa och säkerhet som uppkommer eller kan uppkomma vid exponering för asbest i arbetet, inbegripet att förebygga sådana risker, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (17) Eftersom detta direktiv rör skyddet av arbetstagares hälsa och säkerhet på arbetsplatsen bör det införlivas inom två år från den dag det träder i kraft.
- (18) Direktiv 2009/148/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 2009/148/EG

Direktiv 2009/148/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.1 ska följande läggas till som tredje stycke:

”Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG* ska tillämpas närhelst de är mer gynnsamma för arbetstagares hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG) (EUT L 158, 30.4.2004, s. 50), i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/431 av den 9 mars 2022 (EUT L 88, 16.3.2022, s. 1).”.

2. Artikel 2 ska ersättas med följande:

”Artikel 2

I detta direktiv avses med asbest följande fibrösa silikat, som är klassificerade som cancerframkallande ämnen 1A enligt förordning (EG) 1272/2008*:

- a) Asbest, aktinolit, CAS-nr* 77536-66-4.
- b) Asbest, amosit (grunerit), CAS-nr 12172-73-5.
- c) Asbest, antofyllit, CAS-nr 77536-67-5.
- d) Asbest, krysotil, CAS-nr 12001-29-5.
- e) Asbest, krokidolit, CAS-nr 12001-28-4.
- f) Asbest, tremolit, CAS-nr 77536-68-6.

* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

*CAS-nr: nummer i registret för Chemical Abstract Service.”.

3. Artikel 6 ska ersättas med följande:

”Artikel 6

Vid allt arbete som avses i artikel 3.1 ska arbetstagarnas exponering för damm från asbest eller asbesthaltiga material på arbetsplatsen reduceras till ett minimum och under alla omständigheter till en så låg nivå som är tekniskt möjlig under det gränsvärde som fastställs i artikel 8, särskilt genom följande åtgärder:

- a) Antalet arbetstagare som exponeras eller kan exponeras för damm från asbest eller asbesthaltiga material ska vara så lågt som möjligt.
- b) Arbetsprocesserna ska vara utformade så att de inte ger upphov till asbestdamm eller, om detta visar sig omöjligt, så att spridning av asbestdamm i luften undviks.
- c) Alla lokaler och utrustningar som används vid behandling av asbest ska kunna rengöras och underhållas regelbundet och effektivt.
- d) Asbest, material som avger asbestdamm eller asbesthaltiga material ska förvaras och transporteras i lämplig sluten förpackning.
- e) Avfall ska samlas ihop och avlägsnas från arbetsplatsen så snart som möjligt i lämplig sluten förpackning med etiketter som anger att den innehåller asbest. Denna åtgärd ska inte gälla vid brytning av asbesthaltigt bergmaterial. Detta avfall ska sedan tas om hand i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG*.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).”.

4. I artikel 7.6 ska första stycket ersättas med följande:

”Fiberräkning ska utföras med elektronmikroskopi (EM) eller med någon annan alternativ teknik som ger likvärdiga eller mer exakta resultat.”.

- 4 a) I artikel 7 ska följande punkt läggas till:

”7. För att säkerställa överensstämmelse med de åtgärder för fiberräkning som avses i denna artikel ska kommissionen stödja medlemsstaterna genom att tillhandahålla lämplig teknisk vägledning, inbegripet om den tekniska övergången från faskontrastmikroskopi, som tillämpas i enlighet med den metod som Världshälsoorganisationen (WHO)* rekommenderade 1997, till elektronmikroskopi.

* *Determination of airborne fibre number concentrations. A recommended method, by phase contrast optical microscopy (membrane filter method)*, WHO, Genève 1997 (ISBN 92 4 154496 1).”.

5. Artikel 8 ska ersättas med följande:

”Artikel 8

Arbetsgivarna ska se till att inga arbetstagare exponeras för en asbesthalt i luften som överskrider 0,01 fibrer per cm³, som tidsvägt genomsnitt under åtta timmar (TWA).”.

6. I artikel 11 ska första stycket ersättas med följande:

”Innan rivnings- eller underhållsarbete påbörjas, ska arbetsgivarna, om så behövs genom att erhålla information från ägarna till lokalerna och från andra informationskällor, däribland relevanta register, vidta alla de åtgärder som är nödvändiga för att identifiera de material som kan tänkas innehålla asbest.”.

7. Artikel 19.2 ska ersättas med följande:

”Arbetsgivaren ska föra ett register över informationen om de arbetstagare som anlitas för sådant arbete som avses i artikel 3.1. Denna information ska innehålla uppgifter om arten och varaktigheten av arbetet samt den exponering som arbetstagaren varit utsatt för. Den läkare och/eller det organ som ansvarar för hälsokontroller ska ha tillgång till detta register. Varje arbetstagare ska ha tillgång till de resultat i registret som berör honom personligen. Arbetstagarna och/eller deras representanter ska ha tillgång till oidentifierad kollektiv information i registret.”.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den [*EUT: inför inom två år från dagen för detta direktivs ikraftträdande*]. De ska genast underrätta kommissionen om texten till dessa bestämmelser.
- 1a Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 1.4 i detta direktiv senast [*EUT: inför inom sju år från dagen för detta direktivs ikraftträdande*]. De ska genast underrätta kommissionen om texten till dessa bestämmelser. Innan medlemsstaterna har satt i kraft de lagar och andra författningar som avses i denna punkt ska de om möjligt räkna fibrer med faskontrastmikroskopi i enlighet med den metod som Världshälsoorganisationen rekommenderade 1997 eller med någon annan metod som ger likvärdiga resultat.

När en medlemsstat antar de åtgärder som avses i punkterna 1 och 1a ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande
